

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

« 27 » серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет Економічний факультет
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (зміни затверджені рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.2022 р. протокол №6 та введені в дію наказом ректора №173 від 07.06.2022 р.)

Розробник:

Косташ Тетяна Вікторівна, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Косташ Тетяна Вікторівна, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП

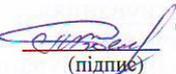

(підпис)

Ірина НИКИФОРАК

Затверджено на засіданні кафедри обліку, аналізу і аудиту

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

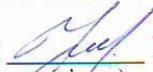

(підпис)

Тетяна КОВАЛЬЧУК

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради

(підпис)

Ірина НИКИФОРАК

Мета навчальної дисципліни «Управлінський облік»: формування системи наукових знань з організації і методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного та вітчизняного досвіду як основи прийняття ефективних управлінських рішень.

Пререквізити: навчальна дисципліна «Управлінський облік» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухачами освіти в сьомому семестрі четвертого року навчання на підставі вивчення таких навчальних дисциплін «Податкова система», «Бухгалтерський облік (теорія)», «Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2», «Облік і оподаткування малого бізнесу», «Звітність підприємств», «Облік і звітність в оподаткуванні». Навчальна дисципліна «Управлінський облік» є основою для подальшого вивчення навчальної дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль та управління ризиками».

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і оподаткування») вивчення дисципліни «Управлінський облік» сприяє формуванню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми в процесі навчання або під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу аудиту та оподаткування діяльності, що передбачає характеризується комплексністю й невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

Програмні результати навчання:

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначити сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Управлінський облік											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	VII	5	150	45	30	-	-	75		Екзамен
Заочна	4	VII	5	150	8	6	-	-	136		Екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Змістовий модуль 1.														
Організація управлінського обліку та системи обліку і калькулювання витрат														
Тема 1. Мета, зміст та організація управлінського обліку	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9		
Тема 2. Склад витрат виробництва	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9		
Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	12	6	2	-	-	4	12	1	1	-	-	10		
Тема 4. Сутність собівартості продукції, принципи і критерії її формування	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	9		
Тема 5. Система обліку і калькулювання за повними витратами	14	4	2	-	-	8	14	1	1	-	-	12		
Тема 6. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	14	4	2	-	-	8	14	-	-	-	-	14		
Тема 7. Система обліку і калькулювання за	10	4	2	-	-	4	10	-	-	-	-	10		

нормативними витратами												
Разом за ЗМ 1	80	24	14	-	-	42	80	4	3	-	-	73
Змістовий модуль 2.												
Специфічні методики управлінського обліку												
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	16	5	4	-	-	7	16	1	1	-	-	14
Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	16	5	4	-	-	7	16	1	1	-	-	14
Тема 10. Бюджетування і контроль	18	6	4	-	-	8	18	2	1	-	-	15
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	10	3	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за ЗМ 2	70	21	16	-	-	33	70	4	3	-	-	63
Усього годин	150	45	30	-	-	75	150	8	6	-	-	136

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Мета, зміст та організація управлінського обліку 1. Сутність і значення управлінського обліку 2. Структура і складові елементи управлінського обліку 3. Предмет, об'єкти та методи управлінського обліку 4. Принципи та функції управлінського обліку
2	Тема 2. Склад витрат виробництва 1. Поняття витрат в управлінському обліку 2. Сутність та зміст обліку витрат 3. Фактори, що впливають на побудову обліку витрат
3;4;5	Тема 3. Класифікація і поведінка витрат 1. Принципи та напрямки класифікації витрат. 2. Класифікація витрат з метою оцінки запасів та визначення фінансових результатів. 3. Класифікація витрат з метою прийняття управлінських рішень і контролю їх виконання. 4. Класифікація витрат за видами діяльності, функціями та елементами. 5. Методи вивчення поведінки витрат.
6	Тема 4. Сутність собівартості продукції, принципи і критерії її формування 1. Економічна сутність собівартості продукції (робіт, послуг). 2. Сутність і мета калькулювання. 3. Етапи процесу калькулювання. 4. Облік витрат виробництва за елементами і статтями калькуляції. 5. Послідовність розподілу загальної суми непрямих (загальновиробничих) витрат 6. Характеристика продуктів спільного виробництва.
7;8	Тема 5. Система обліку і калькулювання за повними витратами 1. Вітчизняні методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції

	<p>1.1. Об'єкти та системи обліку виробничих витрат</p> <p>1.2. Класифікація методів калькулювання</p> <p>1.3. Розподіл витрат у комплексному виробництві</p> <p>2. Зарубіжні методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції</p>
9;10	<p>Тема 6. Система обліку і калькулювання за змінними витратами</p> <p>1. Сутність системи обліку та калькулювання за змінними витратами</p> <p>2. Аналітичні та контрольні можливості системи директ-костинг</p> <p>3. Варіанти директ-костингу: простий і розвинутий</p>
11;12	<p>Тема 7. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами</p> <p>1. Сутність обліку та калькулювання собівартості продукції за нормативними витратами.</p> <p>2. Методи обчислення відхилень від норм витрат.</p> <p>3. Система «стандарт-кост»: переваги та недоліки її використання.</p>
13;14;15	<p>Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку</p> <p>1. Обмеження і передумови аналізу «витрати—обсяг діяльності—прибуток»</p> <p>2. Застосування аналізу «витрати—обсяг діяльності—прибуток»</p> <p>3. Визначення точки безбитковості</p> <p>4. Визначення запасу міцності та операційного важеля</p> <p>5. Графічний метод аналізу «витрати—обсяг діяльності—прибуток»</p>
15;16;17	<p>Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень</p> <p>1. Основи прийняття управлінських рішень</p> <p>2. Релевантний підхід до прийняття управлінських рішень</p> <p>3. Застосування диференційного аналізу для вибору найкращих варіантів дій</p> <p>4. Аналіз типових варіантів альтернативних рішень</p>
18;19;20	<p>Тема 10. Бюджетування і контроль</p> <p>1. Сутність, цілі та завдання бюджетування</p> <p>2. Види і формати бюджетів</p> <p>3. Методика складання бюджетів</p> <p>4. Організація контролю за виконанням бюджету</p>
21;22	<p>Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності</p> <p>1. Поняття і класифікація центрів відповідальності</p> <p>2. Принципи обліку, звітності й оцінки діяльності центрів відповідальності</p> <p>3. Облік і оцінка діяльності центрів відповідальності</p> <p>4. Облік і оцінка діяльності центрів інвестицій</p>
23	<p>Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку</p> <p>1. Відмінності управлінського і фінансового обліку</p> <p>2. Системи рахунків управлінського і фінансового обліку</p>

Тематика семінарських занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Не передбачено
2	

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1	<p>Тема 1. Мета, зміст та організація управлінського обліку</p> <p>Завдання: засвоєння основних етапів розвитку управлінського обліку, вивчення його сутності та місця в системі управління підприємством, вивчення основних принципів та методів ведення управлінського обліку.</p>

2	Тема 2. Склад витрат виробництва Завдання: вивчення основних видів виробничих витрат підприємства
3	Тема 3. Класифікація і поведінка витрат Завдання: набуття практичних навичок з класифікації витрат за ознаками з метою подальшого формування собівартості продукції та витрат періоду діяльності, побудова функції витрат та виконання за її допомогою прогнозних розрахунків.
4	Тема 4. Сутність собівартості продукції, принципи і критерії її формування Завдання: набуття практичних навичок з порядку включення прямих та загальновиробничих витрат до виробничої собівартості продукції; опрацювання методів розподілу непрямих витрат між видами продукції.
5	Тема 5. Система обліку і калькулювання за повними витратами Завдання: визначення відмінностей системи калькулювання повних витрат; набуття практичних навичок з порядку включення прямих та накладних виробничих витрат до виробничої собівартості продукції; з розподілу витрат між готовою продукцією та незавершеним виробництвом.
6	Тема 6. Система обліку і калькулювання за змінними витратами Завдання: вивчення характеристики і сфери застосування директ-костингу, його переваги і можливості практичного застосування.
7	Тема 7. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами Завдання: визначення відмінностей системи калькулювання нормативних витрат; набуття практичних навичок з порядку нормування витрат і визначення нормативної собівартості продукції; з обліку відхилень від нормативів у системі «стандарт-кост».
8;9	Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Завдання: набуття практичних навичок з прогнозування витрат, собівартості продукції, прибутку шляхом визначення точки беззбитковості та запасу міцності підприємства; визначення оптимальної структури витрат; виконання аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку.
10;11	Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень Завдання: набуття навичок з виконання аналізу релевантної інформації в типових господарських ситуаціях для обґрунтування рішення щодо запасів і цін.
12;13	Тема 10. Бюджетування і контроль Завдання: набуття навичок зі складання операційних та фінансового бюджетів, бюджетів окремих підрозділів та генерального (зведеного) бюджету.
14	Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності Завдання: вивчення поняття і класифікація центрів відповідальності, принципів обліку, звітності та оцінки діяльності центрів відповідальності.
15	Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку Завдання: формування знань організації та методики управлінського обліку, вивчення його переваг та недоліків, відмінностей від фінансового та податкового обліку.

Тематика лабораторних занять з переліком питань

№	Назва теми (завдання)
1	Не передбачено
2	
3	
...	

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
Змістовий модуль 1.	
Організація управлінського обліку та системи обліку і калькулювання витрат	
1	Сутність, завдання та функції управлінського обліку.
2	Схеми організації управлінського обліку за різних систем обліку.
3	Загальнооблікова і управлінська класифікація витрат діяльності.
4	Поведінка витрат у разі змін обсягу діяльності.
5	Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.
6	Характеристика і сфера застосування позамовного методу обліку витрат і калькулювання.
7	Характеристика і сфера застосування попередільного методу обліку витрат і калькулювання.
8	Методика і техніка калькуляційних розрахунків.
9	Характеристика методу однорідних секцій і методу нормативного розподілу постійних витрат.
10	Сутність і організація обліку витрат за методом стандарт-кост.
11	Сутність і організація обліку за методом директ-кост.
12	Особливості розвинутого директ-косту, його переваги і можливості.
13	Зародження і розвиток стратегічного обліку.
14	Організація обліку витрат на основі видів діяльності.
15	Організація обліку витрат за нормативним методом.
16	Методика і техніка обліку відхилень від норм.
Змістовий модуль 2.	
Специфічні методики управлінського обліку	
17	Методи аналізу «витрати – обсяг – прибуток».
18	Маржинальний прибуток, формули розрахунку доходів.
19	Що таке маржинальність – визначення та способи підвищення.
20	Визначення точки критичного обсягу продажу.
21	Графічні методи аналізу «витрати – обсяг – прибуток».
22	Поняття про релевантність облікової інформації та її вплив на прийняття рішень.
23	Аналіз типових варіантів альтернативних рішень.
24	Роль бюджету та процесу бюджетування в управлінні підприємством.
25	Характеристика видів і форм бюджетів.
26	Порядок складання і призначення операційних бюджетів.
27	Порядок складання і призначення фінансового бюджету.
28	Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів.
29	Аналіз відхилень з використанням гнучкого бюджету.
30	Принципи організації обліку і звітності по центрах відповідальності.
31	Облік і оцінка діяльності центрів витрат.
32	Облік і оцінка діяльності центрів прибутку

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Управлінський облік» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	
			денна	заочна
1	Тема 1. Мета, зміст та організація управлінського обліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Висвітліть концепцію управлінського обліку у міжнародній практиці. 2. Подайте у вигляді схеми історію виникнення та етапи розвитку управлінського обліку. 3. Охарактеризуйте сутність виробничого обліку, покажіть співвідношення управлінського та виробничого обліку. 4. Охарактеризуйте функції, методи та цілі управлінського обліку. 5. З'ясуйте сутність, види, обсяг та користувачів інформації в системі управлінського обліку. <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень.</i></p>	6	9
2	Тема 2. Склад витрат виробництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наведіть поняття витрат у фінансовому та управлінському обліку. 2. З'ясуйте сутність та зміст обліку витрат, розкрийте основні завдання обліку витрат виробництва. 3. Наведіть етапи процесу обліку витрат на виробництво і процесу калькулювання як єдиного облікового процесу, пов'язаного з обліком випуску продукції. 4. Подайте у вигляді схеми фактори, що впливають на побудову обліку витрат. <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	6	9
3	Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подайте у вигляді схеми напрями класифікації витрат за різними ознаками. 2. З'ясуйте сутність поведінки витрат та фактори, що на неї впливають. 3. Охарактеризуйте сутність функції витрат. 4. Побудуйте функцію витрат різними методами. <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	4	10
4	Тема 4. Сутність собівартості продукції, принципи і критерії її формування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наведіть види собівартості у фінансовому та управлінському обліку. 2. Схематично наведіть склад витрат, що формують собівартість. 3. Розкрийте сутність, мету і завдання калькулювання, дайте визначення калькулювання та калькуляції. 4. Подайте у вигляді схеми види калькуляцій за різними ознаками. 5. Наведіть етапи процесу калькулювання. 6. Розкрийте принципи, об'єкти калькулювання. Види калькуляційних одиниць. 7. Наведіть порівняльну характеристику обліку витрат виробництва за елементами і статтями калькуляції. 	6	9

		<p>8. Охарактеризуйте Типову номенклатуру статей калькуляції.</p> <p>9. Розкрийте порядок регламентації статей калькулювання у відповідності з обліковою політикою підприємства.</p> <p>10. Покажіть послідовність розподілу загальної суми непрямих (загальновиробничих) витрат.</p> <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>		
5	Тема 5. Система обліку і калькулювання за повними витратами	<p>1. Охарактеризуйте систему обліку та калькулювання собівартості продукції за повними виробничими витратами.</p> <p>2. Дайте характеристику позамовного методу калькулювання, розкрийте його сутність, сферу застосування.</p> <p>3. Покажіть порядок акумуляції витрат за позамовною калькуляцією.</p> <p>4. Розкрийте сутність попроцесного методу калькулювання та сферу його застосування.</p> <p>5. Наведіть основні операції, за допомогою яких здійснюється облік витрат методом попроцесної калькуляції.</p> <p>6. Дайте характеристику попередільного методу обліку і калькулювання. Покажіть порядок розрахунку фактичної собівартості при попередільному методі калькулювання витрат.</p> <p>7. Розкрийте сутність напівфабрикатного та безнапівфабрикатного методів калькулювання.</p> <p>8. Охарактеризуйте калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод), сфери його застосування.</p> <p>9. Дайте порівняльну характеристику традиційних та функціональних систем калькулювання.</p> <p>10. Покажіть вплив способів калькулювання на фінансовий результат діяльності підприємства.</p> <p>11. Особливості використання системи «Standart-cost»</p> <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	8	12
6	Тема 6. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	<p>1. Наведіть принципи калькулювання собівартості за змінними витратами.</p> <p>2. Покажіть порядок облікових робіт у системі калькулювання за змінними витратами.</p> <p>3. Охарактеризуйте облік витрат і калькулювання собівартості продукції по системі «директ-костинг», його суть, сферу застосування.</p> <p>4. Розкрийте сутність маржинального доходу.</p> <p>5. Наведіть порівняльну характеристику простого та розвинутого «директ-костингу».</p> <p>6. Охарактеризуйте звіт про доходи і витрати, складений за методом маржинального доходу, покажіть порядок його складання.</p> <p>7. Покажіть переваги та недоліки калькулювання за змінними витратами.</p>	8	14

		<i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i>		
7	Тема 7. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте суть та сферу застосування нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 2. Розкрийте порядок обліку витрат за окремо діючими нормами, обліку зміни норм. 3. Покажіть порядок складання і періодичного коригування нормативної калькуляції. 4. Покажіть порядок визначення фактичної собівартості. 5. Проведіть порівняльну характеристику нормативного методу та методу «Стандарт-кост». 6. Розкрийте види нормативів витрат та організацію їх розробки. 7. Проведіть дослідження відхилень: види, повторювальність відхилень; контрольованість, позитивні відхилення; вартість та користь відхилення. 8. Продемонструйте значення нормативного методу обліку витрат для планування, контролю та прийняття управлінських рішень. <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	4	10
8	Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте припущення, на яких базується аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». 2. Охарактеризуйте способи проведення аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». 3. Покажіть порядок розрахунку маржинального доходу. 4. Охарактеризуйте способи розрахунку точки безбитковості. 5. Покажіть порядок побудови графіку безбитковості. 6. Покажіть порядок розрахунку запасу міцності та операційного важеля. 7. Розкрийте взаємозв'язок «витрати – обсяг – прибуток» в умовах виробництва декількох видів продукції. <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	7	14
9	Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність прийняття рішень та етапи процесу прийняття рішень. 2. Наведіть типові приклади операційних рішень. 3. Продемонструйте використання графічного методу для вирішення задач оптимізації. 4. Покажіть процес прийняття рішення стосовно спеціального замовлення. 5. Продемонструйте використання табличного, графічного методу або методу формул для визначення оптимального розміру запасів. 6. Розкрийте порядок прийняття рішення стосовно ціноутворення. 	7	14

		<p>7. Продемонструйте модель прийняття рішень за умов невизначеності.</p> <p>8. Охарактеризуйте процес ціноутворення за принципом «витрати плюс».</p> <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>		
10	Тема 10. Бюджетування і контроль	<p>1. Розкрийте призначення бюджетів і їх види.</p> <p>2. Схематично наведіть етапи складання бюджетів.</p> <p>3. Охарактеризуйте види бюджетів та кошторисів.</p> <p>4. Розкрийте принципи взаємоузгодження та взаємопоседнання бюджетів.</p> <p>5. Продемонструйте порядок контролю виконання бюджетів та аналізу відхилень від бюджетних показників.</p> <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	8	15
11	Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	<p>1. Охарактеризуйте принципи виділення центрів відповідальності.</p> <p>2. Подайте у вигляді схеми класифікацію центрів відповідальності.</p> <p>3. Покажіть як розрізняються центри відповідальності за функціональною ознакою.</p> <p>4. Охарактеризуйте показники для оцінювання діяльності відповідного центру відповідальності.</p> <p>5. З'ясуйте порядок співставлення витрат та результатів роботи центрів відповідальності.</p> <p>6. Покажіть порядок обліку і оцінювання діяльності центрів відповідальності.</p> <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	5	10
12	Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	<p>1. Наведіть ознаки порівняння управлінського та фінансового обліку. Охарактеризуйте спільні риси та відмінності фінансового й управлінського обліку.</p> <p>2. Порівняйте функції, методи та цілі управлінського і фінансового обліку.</p> <p>3. Наведіть порівняльну характеристику сутності, видів, обсягу і користувачів інформації в системі управлінського та фінансового обліку.</p> <p>4. Порівняйте особливості інформації управлінського та фінансового обліку, її використання.</p> <p>5. Порівняйте організацію управлінського обліку в системі рахунків бухгалтерського обліку України та у зарубіжних країнах.</p> <p><i>Презентації результатів виконаних завдань і досліджень</i></p>	6	10
Усього			75	136

Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» використовуються традиційні та інноваційні інтерактивні **форми та методи навчання**, серед яких:

- методи формування професійної компетентності (вербальні методи (лекція-візуалізація,

- проблемна лекція, лекція-презентація), розповідь, пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, візуалізація, дискусія тощо));
- методи формування практичних умінь та навичок (розв'язування задач, виконання практичних завдань, розробка схем, таблиць, розробка та захист презентацій, аналіз нормативних документів тощо);
 - кейсовий метод (розв'язок реальних бізнес-ситуацій та відображення господарських операцій в бухгалтерському та управлінському обліку підприємства);
 - групові та індивідуальні завдання, що сприяють розвитку навичок командної роботи та співпраці та навчають застосувати їх у практичних ситуаціях. Здобувачі можуть працювати як індивідуально, так і у командах;
 - робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);
 - самостійна робота над індивідуальним завданням за програмою навчальної дисципліни;
 - дистанційне навчання з використанням системи Moodle;
 - комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси/платформи, web-конференції, вебінари тощо); інші методи навчання.

Система контролю та оцінювання

Форми контролю охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача.

Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача за допомогою різноманітних методів контролю.

Методи поточного контролю (експрес-опитування, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, розв'язування практичних ситуацій, захист презентацій результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших), тестування, письмові/контрольні роботи тощо);

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів. В умовах навчання офлайн підсумковий контроль здійснюється на підставі оцінювання відповідей на питання та/або виконаних завдань, що передбачені затвердженим переліком питань для підсумкового контролю, а в умовах навчання онлайн – за допомогою тестування в системі електронного навчання Moodle.

Форма підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Управлінський облік» – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Засоби оцінювання:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- стандартизовані тести;
- розв'язування практичних ситуацій;

- тематичні контрольні роботи;
- презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);
- розроблення та захист проєктів/ІНДЗ (наскрізних, індивідуальних, командних, дослідницько-творчих та інших);
- реферати, есе та доповіді;
- виступи та презентації здобувачів на наукових заходах;
- підсумковий контроль (екзамен).

Кожен вид аудиторної, самостійної чи індивідуальної роботи здобувача оцінюється відповідною кількістю балів залежно від обсягу, складності та якості виконаного завдання:

- доповідь на практичному занятті до 5 балів;
- участь в обговоренні та доповнення до 2 балів;
- вирішення виробничих ситуацій до 5 балів;
- розв'язання тестів різних рівнів складності від 0,1 до 1 бала;
- індивідуальні завдання (презентації, реферати, доповіді) до 5 балів;
- тематичні контрольні роботи до 5 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
3	3	5	5	5	5	4	6	6	6	6	6		

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (30 балів за 1 змістовий модуль, 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі екзамену).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

З навчальної дисципліни «Управлінський облік» проводиться семестровий *екзамен*. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на екзамені, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробнича ситуація (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Роль обліку в управлінні собівартістю продукції.
2. Сутність, задачі та функції управлінського обліку.
3. Етапи розвитку управлінського обліку.
4. Предмет і об'єкти управлінського обліку.
5. Взаємозв'язок і відмінності фінансового та управлінського обліку.
6. Схеми організації управлінського обліку при різних системах обліку.
7. Залежність організації управлінського обліку від принципів побудови плану рахунків.
8. Місце управлінського обліку в системі плану рахунків України.
9. Законодавчі та нормативні акти, що визначають склад витрат і доходів.
10. Класифікація доходів і характеристика їх основних видів.
11. Загальнооблікова та управлінська класифікація витрат за різними ознаками.
12. Характеристика основних видів витрат.
13. Характеристика реагування витрат на зміни в діяльності підприємства.
14. Поведінка змінних і постійних витрат за змін обсягу діяльності підприємства.
15. Оцінка витрат і побудова їх функції.
16. Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.
17. Сутність та зміст обліку виробничих витрат.
18. Об'єкти витрат і об'єкти калькулювання.
19. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання.
20. Характеристика і сфера застосування простого, позамовного, попередільного та нормативного методів обліку і калькулювання,
21. Організація зведеного обліку витрат при різних методах обліку.
22. Методика і техніка калькуляційних розрахунків.
23. Історія розвитку методів обліку витрат і калькулювання повної собівартості продукції в країнах з ринковою економікою.
24. Характеристика і сфера застосування методу однорідних секцій, стандарт-косту та методу нормативного розподілу постійних витрат.
25. Порівняльна оцінка вітчизняних і зарубіжних методів обліку повної собівартості продукції.
26. Перехід від методів обліку, які ґрунтуються на об'ємних показниках діяльності, до методів обліку витрат на основі видів діяльності (поопераційний облік).
27. Проблеми сучасного управлінського обліку.

28. Необхідність і можливість переходу від обліку і калькулювання повної собівартості продукції до обліку і калькулювання неповної собівартості.
29. Характеристика і сфера застосування простого директ-косту.
30. Особливості розвинутого директ-косту, його переваги і можливості.
31. Зародження й розвиток стратегічного обліку.
32. Прийняття рішень і планування діяльності на основі аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток».
33. Методи аналізу «витрати – обсяг – прибуток».
34. Визначення точки безбитковості, розрахунок обсягу діяльності, необхідного для бажаного прибутку
35. Визначення (планування) прибутку за певного обсягу діяльності.
36. Графічні методи аналізу.
37. Припущення аналізу «витрати – обсяг – прибуток».
38. Історія розвитку й впровадження нормативного методу обліку витрат і калькулювання.
39. Порівняльна оцінка елементів методу стандарт-кост і нормативного методу.
40. Організація нормативного господарства підприємства і складання нормативних калькуляцій.
41. Облік зміни норм і використання його даних.
42. Методика і техніка обліку відхилень від норм.
43. Аналіз відхилень від норм і управління за ними.
44. Релевантний підхід до управління.
45. Поняття про релевантність облікової інформації та її вплив на прийняття рішень.
46. Пошук альтернативних варіантів дій і вибір найоптимальнішого з них.
47. Використання аналізу «затрати – обсяг – прибуток» у процесі прийняття рішень.
48. Аналіз типових варіантів альтернативних рішень: виробляти або купувати, прийняття або відмова від спеціального замовлення, припинення діяльності неприбуткового сегмента тощо.
49. Бюджет як інструмент системи управлінського контролю, його сутність і функції.
50. Види і форми бюджетів.
51. Загальна характеристика операційного і фінансового бюджетів.
52. Порядок складання і призначення бюджету продажів, бюджету виробництва, бюджету придбання і використання матеріалів, бюджету трудових витрат, бюджету загальнопромислових витрат, бюджету адміністративних витрат і витрат на збут.
53. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів.
54. Призначення і порядок складання гнучких бюджетів.
55. Аналіз відхилень з використанням гнучкого бюджету.
56. Поняття і класифікація центрів відповідальності.
57. Принципи обліку, звітності та оцінки діяльності центрів відповідальності.
58. Облік і оцінка діяльності центрів витрат.
59. Облік і оцінка діяльності центрів прибутку.
60. Облік і оцінка діяльності центру інвестицій.
61. Поняття про трансфертні ціни та їх застосування, їх функції та методи визначення.
62. Особливості обліку і звітності за сегментами бізнесу.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач має право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, що здійснюється на добровільній основі і передбачає підтвердження досягнутих програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

У межах поточного контролю до загальної кількості балів здобувача можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці освітнього компоненту (навчальної дисципліни), здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Keystone», «Coursera» тощо, згідно діючого в Університеті «Положення про

взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» <https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf> . Кількість балів, що зараховується здобувачу, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література:

Основна (фахова) література

1. Брадул О. М. та ін. Управлінський облік: навч. посіб. Кривий Ріг : ДНУЕТ, 2017. 113 с. URL : http://elibrary.donnue.edu.ua/1407/1/Shevchenko_manual_Upravlinskiy_oblik_2017.pdf
2. Верланов Ю. Ю., Бурлан С. А., Верланов О. Ю. Управлінський облік: сучасна теорія і практика : навч. посібник. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 340 с. URL : <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/99>
3. Задорожний З.-М. В., Муравський В. В., Семанюк В. З., Омецінська І. Я. Управлінський облік : навч. посіб. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 296 с. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/51445/1/Управлінський%20облік%20-%20%203.-М.%20В.%20Задорожний%2с%20В.%20В.%20Муравський%2с%20В.%203.%20Семанюк%2с%20І.%20Я.%20Омецінська.pdf>
4. Зелікман В.Д. , Извекова І.М., Сокольська Р.Б. та ін. Управлінський облік: Навч. посібник. Дніпро : НМетАУ, 2017. 198 с. URL : <https://nmetau.edu.ua/file/uproblik-2017.pdf>
5. Управлінський облік: навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 370 с. URL : <https://dglb.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3691af18-49d3-43d8-bb5e-a11526144e7b/content>
6. Цал-Цалко Ю.С., Мороз Ю. Ю., Цегельник Н. І. Управлінський облік : підруч. Житомир : Руґа, 2015. 631 с. URL : <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8332/1/Упр.%20облік.pdf>
7. Шевців Л.Ю. Управлінський облік : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2022. 642 с. URL : <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/SHevtsiv-Upravlinck-oblik-.pdf>

Додаткова (допоміжна) література

1. Косташ Т. В. Інноваційні підходи до управлінського обліку в умовах цифровізації для підтримки стратегічних рішень у бізнесі. *Бізнес-навігатор*, 2025. № 4 (81). С. 131-138. URL : http://www.business-navigator.ks.ua/journals/2025/81_2025/22.pdf
2. Косташ Т. В. Сучасні підходи до вибору методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції на хлібопекарних підприємствах: вітчизняний та міжнародний досвід. *Economy, finance, management: world problems and development prospects: collective monograph – International Science Group. – Boston (USA) : Primedia eLaunch, 2024. 733 p. P. 19-51. Available at : DOI 10.46299/ISG.2024.MONO.ECON.1. URL: https://isg-konf.com/economy-finance-management-world-problems-and-development-prospects/*
3. Косташ Т. В., Смола М. Р. Роль управлінського обліку в прийнятті управлінських рішень. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9442>
4. Косташ Т. В., Шелюжак І. Г. Формування системи управлінського обліку на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8883>
5. Косташ Т. Організація управлінського обліку як механізму забезпечення стратегічного розвитку підприємства в умовах невизначеності та ризиків. *Ефективна економіка*, 2025. № 6. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6765/6866>
6. Косташ Т., Карп А. Роль управлінського обліку в інформаційному забезпеченні управління підприємством. *ГРААЛЬ НАУКИ*, 2021. №4, С.64-67. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=2873261>
7. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с. URL :

- <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2613/посібник%20ОАО.pdf?sequence=1&isAllowed=y%20>
8. Пилипів Н. І., Максимів Ю. В., П'ятничук І. Д. Управлінський облік : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ, 2018. 380 с. URL : <https://lib-repo.pnu.edu.ua/handle/123456789/9009>
 9. Drury C. Management and Cost Accounting. Cengage Learning, 2017. 842 p.
 10. Grinko A., Havrylenko N., Kostash T., Plekan M., Breus S. Organization of a Strategic Management Accounting in an Innovative Economy. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. 2020. Volume 24, Issue 5. URL : <https://www.abacademies.org/articles/Organization-of-a-Strategic-Management-Accounting-in-an-Innovative-Economy-1528-2635-24-5-598.pdf>
 5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
 6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
 7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
 8. Податковий кодекс України : Закон України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
 9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996–XI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

Інформаційні ресурси

Академічні ресурси:

1. Репозитарій академічних статей (Google Scholar, ResearchGate) для пошуку актуальних наукових досліджень та публікацій з курсу.
2. Archer – інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://archer.chnu.edu.ua>

Офіційні сайти:

1. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Сайт Міністерства Фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>
3. Сайт Державної податкової служби України. URL: <http://tax.gov.ua>
4. Сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ). URL: <https://www.ifac.org/>
6. Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA). URL: <https://www.accaglobal.com/ubcs/en.html>
7. Сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
8. Сайт Пенсійного фонду України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>
9. Сайт видавничого будинку «Фактор» . URL: <https://i.factor.ua/ukr/>
10. Бухгалтерський інтернет-портал . URL: <https://ibuhgalter.net/>
11. Бухгалтер 911 - інформаційний портал . URL: <https://buhgalter911.com/uk/>
12. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtkk.ua/>
13. Газета «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://vobu.ua/ukr/>; <http://gazeta.vobu.ua/>
14. Цифрове видавництво Експертус. Журнал «Головбух». URL: <https://egolovbuh.expertus.com.ua/>
15. Навчальний онлайн-курс на платформі «Coursera» : «Розширена фінансова звітність: Облік об'єднання бізнесу та складання консолідованої фінансової звітності». URL: <https://www.coursera.org/learn/advanced-financial-reporting>
16. Портал VOBU: Бланки та шаблони документів. URL: <https://document.vobu.ua/korysne/blanks>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- Етичний кодекс Чернівецького Національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому Національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/f5eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf
- «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому Національному університеті імені Юрія Федьковича» від 29.08.2025 р. URL : <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha>